

Onderwerp Doordecentralisatie Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	
Nummer	2019/109206
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.3 Opvang, wonen en herstel
Afdeling	Maatschappelijke ondersteuning
Auteur	Leensen, S.A.D.
Telefoonnummer	023-5114532
Email	sadleensen@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>De gemeente Haarlem is als centrumgemeente verantwoordelijk voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor de regio IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer. Het gaat om zeer kwetsbare burgers en ruim 50 miljoen euro op jaarbasis. Vanaf 1 januari 2021 heeft het rijk de intentie om deze middelen uit te keren aan alle gemeenten met als doel dat gemeenten meer ruimte krijgen om, op basis van hun lokale situatie, zorg op maat en dichtbij hun inwoners te organiseren. De gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer moeten gezamenlijk komen tot praktische en financiële afspraken vanaf 2021 over deze taken (wat blijven we regionaal doen en wat doen we lokaal). In deze nota worden de commissie leden geïnformeerd over de opgave, het procesplan en de rol van de raad.</p>
Behandelveorstel voor commissie	<p>Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie samenleving.</p> <p>Met een brief informeren alle betrokken wethouders in de regio de gemeenteraden over hoe de gemeenten in de regio vorm geven aan de veranderingen in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen en hoe gemeenteraden hierbij betrokken worden.</p> <p>De wethouders uit de regio stellen voor om in het tweede kwartaal 2019 regionale raadsinformatiebijeenkomsten te organiseren om de raadsleden technisch goed voor te bereiden om de besluitvorming in het najaar. Voorgesteld wordt om een gezamenlijke raadsinformatiemarkt voor de raadsleden in Zuid - Kennemerland (raadsleden uit Zandvoort, Haarlem, Heemstede en Bloemendaal) te organiseren een informatiemarkt voor gemeenten in de IJmond en een derde bijeenkomst in de gemeente Haarlemmermeer.</p>

<p>Relevante eerdere besluiten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Raadsbesluit: Regionaal beleidskader Opvang, wonen en herstel 2017-2020 (2016/324154) in raadsvergadering in raadsvergadering 22 september 2016 - Uitvoeringsprogramma Opvang, Wonen en Herstel, BBV NR: 2017/131203 in commissie samenleving 24 mei 2017 - Aanbestedingsdocument Opvang, Wonen en Herstel 2017/504262, in commissie samenleving 7 december 2017
<p>Besluit College d.d. 5 maart 2019</p>	<p>1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast.</p> <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

Inleiding

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor beschermd wonen¹. De financiering loopt via de centrumgemeenten, maar het rijk heeft de intentie om vanaf 1 januari 2021 deze middelen uit te keren aan alle gemeenten. Er wordt tegelijkertijd een beweging gemaakt van een verdeling van financiële middelen op *historische* gronden naar een verdeling op *objectieve* gronden. Tevens wordt de Wet langdurige zorg (Wlz) opengesteld voor de ggz-doelgroep, die nu onder beschermd wonen valt maar waarbij het herstellend vermogen ontbreekt. Als toegang tot de Wlz verleend wordt gaat dit ook gepaard met een overhevelen van het Wmo budget naar de Wlz². Het is nog onduidelijk hoe de gelden (her-)verdeeld gaan worden. De definitieve verdeling wordt naar verwachting duidelijk bij de meicirculaire van 2020.

De doordecentralisatie van de middelen en de overgang van een historisch naar een objectief financieringsmodel zijn middelen om het advies “van beschermd wonen naar een beschermd thuis” van de Commissie Toekomst Beschermd Wonen (Commissie Dannenberg) te verwezenlijken. De ambitie is dat burgers met een psychische kwetsbaarheid zo gewoon mogelijk wonen met herstelondersteuning gericht op inclusie, volwaardig burgerschap, participatie, zelfredzaamheid en informele steun in de lokale omgeving. Door de herverdeling krijgen gemeenten meer ruimte om, op basis van hun lokale situatie, zorg op maat en dichtbij hun inwoners te organiseren. Dit versterkt de beweging van ‘intramuraal’ naar ‘zo gewoon mogelijk thuis’ wonen.

2. Kernboodschap

De gemeente Haarlem is als centrumgemeente verantwoordelijk voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor de regio IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer. Het gaat om zeer kwetsbare burgers en circa 50 miljoen euro op jaarbasis. Vanaf 1 januari 2021 heeft het rijk de intentie om deze middelen uit te keren aan alle gemeenten met als doel dat gemeenten meer ruimte krijgen om, op basis van hun lokale situatie, zorg op maat en dichtbij hun inwoners te organiseren. De gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer moeten gezamenlijk komen tot praktische en financiële afspraken vanaf 2021 over deze taken (wat blijven we regionaal doen en wat doen we lokaal). In deze nota worden de commissie leden geïnformeerd over de opgave, het procesplan en de rol van de raad.

¹ Voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang ligt die verantwoordelijkheid al lange tijd bij de centrumgemeenten.

² Naar verwachting komt circa 30% van de huidige cliënten beschermd wonen in aanmerking voor een Wlz-indicatie.

3. Consequenties

De gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer moeten gezamenlijk komen tot praktische en financiële afspraken vanaf 2021 over de volgende onderwerpen:

1. Intergemeentelijke samenwerking na 2021 (strategische keuzes)
2. Het gewenste regionale voorzieningenniveau (regionale gereedchapskist)
3. Het gewenste lokale voorzieningenniveau (lokale gereedchapskist)
4. De toegang tot maatwerkvoorzieningen
5. Inkoop, financiering en bekostiging van regionale voorzieningen

Een doordecentralisatie en een nieuw verdeelmodel betekent dat de middelen verdeeld worden aan de hand van objectieve parameters zoals bevolkingsomvang, sociaal- economische status, stedelijkheid e.a. De verdeling van de (opvang)locaties van beschermd wonen en maatschappelijke opvang kent echter een historische oorsprong. De voorzieningen zijn veelal in de meer stedelijke gebieden geconcentreerd. Er is reeds beleid ingezet om een deel van deze voorzieningen te transformeren naar een woonplek met meer zelfstandigheid, en er wordt in gezet om meer beschutte woonplekken te realiseren in alle gemeenten in de regio. Deze beweging kost echter tijd. Dit betekent dat er regionaal goede afspraken gemaakt moeten worden over de financiering van de huidige voorzieningen, de verdeling van de verantwoordelijkheden en risico's, en het tempo van de ambulantisering.

4. Vervolg

De gemeenteraad heeft een besluitvormende bevoegdheid over de strategische keuzes over intergemeentelijke samenwerking na 2021. Ook beslist de raad over de begroting en eventuele financiële voorstellen op het gebied van Opvang Wonen en Herstel. Besluitvorming over de strategische keuzes vindt plaats in het 3^e kwartaal 2019. Begrotingsvoorstellen zijn naar verwachting in het voorjaar van 2020 gereed.

De wethouders uit de regio stellen voor om in het tweede kwartaal 2019 regionale raadsinformatiebijeenkomsten te organiseren om de raadsleden technisch goed voor te bereiden om de besluitvorming in het najaar.

5. Bijlagen

Informatiebrief